

BRÜSSZEL INTÉZET

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ
2013. JÚNIUS

BRÜSSZEL INTÉZET

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

* * *

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ
2013. JÚNIUS

* * *

Felfüggesztették a garázdasággal vádolt Lenhardt Balázs mentelmi jogát

Az Ügyészség háborús bűntett miatt vádiratot nyújtott be a Csatóry László ellen

TARTALOMJEGYZÉK

★ ★ ★

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	3
A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY	4
Összefogás	4
<i>Brüsszel Intézet</i>	4
A JELENTÉSRŐL	5
MÓDSZERTAN	7
ANTISZEMITA GYŰLÖLET-CSELEKMÉNYEK – 2013. MÁJUS	12
Támadás	13
Gyűlöletbeszéd	13
TOVÁBBI ANTISZEMITA GYŰLÖLET-CSELEKMÉNYEK	18
HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK	20
HÍREK, VÉLEMÉNYEK A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL	26
A HÓNAP KRÓNIKÁJA	28
KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS	30
FELHASZNÁLT IRODALOM	31
IMPRESSZUM	32

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az antiszemitizmus elleni küzdelem egyik legfontosabb feltétele a helyzet pontos ismerete, az antiszemitizmus valódi elterjedtségének vizsgálata. A Tett és Védelem Alapítvány egyik célja éppen a kérdést övező ismerethiány felszámolása. Ennek eszköze többek között a folyamatos és szakmailag megalapozott közéleti monitoring tevékenység, mivel a tényleges információk összegyűjtése, elemzése nélkül nem lehet valós védelmet biztosítani a közösség számára. A monitoring eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel közzé teszi.

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: az antiszemita gyűlölet bűncselekményekkel, illetve a gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentés ezt a kettőt összefoglalóan gyűlölet-cselekményeknek nevezi. Mindkettő esetében fontos kritérium, hogy azok elkövetésekor azonosítható az antiszemita motiváció. Míg azonban az előbbieket a büntetőjog szerint bűncselekményeknek minősítik, az utóbbiak ezt a szintet nem érik el. A teljes kép felrajzolásához azonban mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

Az antiszemita gyűlölet-cselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Az események regisztrálásán kívül fontos azok különböző jellemzőinek számbavétele is. A dokumentálás során ezért rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére, célpontjára, következményeire vonatkozó adatokat. Másrészt különböző cselekménytípusokat is megkülönböztetünk.

2013 júniusában tizenegy antiszemita gyűlölet-cselekményt azonosítottunk. Ezek közül kettő számít támadásnak, vagyis olyan fizikai erőszaknak, amely nem életveszélyes és nem súlyos. Az egyik esetben az áldozat könnyebben meg is sérült. A további kilenc esetet a gyűlöletbeszéd kategóriájába soroltunk, amely közül hat szervezett körülmények között valósult meg. Közülük négynek közvetlen köze van a Jobbikhoz, egy pedig a párt korábbi tagjához. A gyűlölet-cselekmények közül négy – rasszista, többnyire a Jobbikhoz tartozó képviselők révén – kötődik valamilyen mértékben a magyar Országgyűléshez. Ez is fontos indikátora a gyűlöletbeszéd elterjedtségének.

A gyűlölet-cselekmények közül több esetben az ügyek hivatalos útra terelésében, az áldozatok segítségében a Tett és Védelem Alapítványnak is kiemelt szerepe volt.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

Az antiszemitizmus jelensége nem új keletű Magyarországon. A korábban tapasztalt gyűlöletbeszéd azonban egyre jobban eluralkodik a közéletben. A helyzetet súlyosbítja, hogy a nyíltan antiszemita, rasszista nézeteket valló szélsőségeseknek számos országgyűlési képviselője van, így az antiszemita gyűlöletbeszéd a parlamentben, valamint szervezett rendezvényeken is sokkal inkább megjelenik. Ezek a tényezők hívták életre a Tett és Védelem Alapítványt. A Tett és Védelem Alapítvány a hazai jogrendszer által biztosított civil szerveződési lehetőségek közül az alapítványi formát választotta; bejegyzése 2012 novemberében történt meg. Az Alapítvány a romló minőségű közbeszéd, a kirekesztés, az antiszemitizmus táptalaját adó ismerethiány, valamint az atrocitások és a törvényszegések elleni erélytelen jogi fellépéssel szemben kíván új alternatívát nyújtani.

ÖSSZEFOGÁS

A Tett és Védelem Alapítvány bejegyzett civil szervezet. Az Alapítvány munkájában közreműködők között vannak a neológiát és ortodoxiát képviselő Mazsihisz, a statsquo/chábád EMIH, a reform irányzatú Szim Salom vezető személyiségei és az irányzatoktól független, de a társadalom elismert tagjaiként számon tartott emblemikus személyiségek egyaránt. Az Alapítvány kurátorai megjelenítik a Magyarországon működő legfontosabb zsidó vallási és kulturális irányzatokat és így szimbolikusan is kifejezik, hogy az antiszemitizmus elleni fellépés mindannyiunk közös ügye.

BRÜSSZEL INTÉZET

Az antiszemita gyűlöletcselekmények monitorozását a **Tett és Védelem Alapítvány** által életre hívott **Brüsszel Intézet**, az **Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet** (EBESZ) által kidolgozott és javasolt módszerek alapján végzi. Az Intézet, a monitoring munka során, az antiszemita jelenségeket különböző, standardizált források által nyújtott információk alapján rögzíti és elemzi. Az incidenseket hét különböző kategóriába soroló monitoring munka forrásai többek között: az Intézet saját Kutatási és Incidenskövetési Csoportjának forrásai, a sajtóban és a közmédiában fellelhető információk, valamint a kormányzati szervekkel kötött megállapodás keretében lehetőség nyílik a bírósági, a bünyügyi és egyéb államigazgatási területek adatbázisaiban fellelhető releváns adatok felhasználására is. Az Intézet létrehozta és üzemelteti az **51 00 000** számon elérhető **FORRÓDRÓT**-ot, melyen antiszemita és zsidóellenes megnyilvánulások bejelentésére nyílik lehetőség.

A **Brüsszel Intézet** kutatási terve a havi rendszeres monitoring-jelentések közzétételén túl magába foglalja egy átfogó, a zsidóságot érintő, kvalitatív és kvantitatív módszereket is alkalmazó kutatást, valamint az egész társadalomra kiterjedő felmérést az antiszemitizmus jelenlegi helyzetével kapcsolatban. A program részét képezi továbbá egy olyan differenciált képzési program kialakítása, mely az állami ügyintézés különböző szintjei és szereplői számára biztosít felkészítést a rasszista és antiszemita jelenségekkel kapcsolatos fellépésről, eljárásokról iskolai és továbbképzés-rendszerű tananyagok formájában.

A JELENTÉSRŐL

A magyarországi antiszemitizmus megítélése, kezelése sokszor rendkívül szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A tényleges helyzet megismerése a valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele, ezért a Tett és Védelem Alapítvány feladatának tekinti, hogy pontos és minél teljesebb képet adjon a magyarországi antiszemitizmus mértékéről. Ennek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek¹ monitorozása. Ennek eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel teszi közzé. A havi beszámolókon kívül minden évben részletesebb elemzéseket is magába foglaló összefoglaló jelentést készít az adott évben elkövetett cselekményekről.

A gyűlölet bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekmény típusoktól. Ezek a bűncselekmények egyfajta üzenetnek tekinthetők, így túlmutatnak magán a cselekedeten. Ez a többlet-jelentés a társadalom különböző szinterein manifesztálódik: az egyén, a megtámadott csoport és végül az egész társadalom szintjén. Az áldozatok pszichológiailag, érzelmileg nagyobb traumát élhetnek át. Ezeknél a cselekményeknél nem „csak” az áldozatok vagyona, testi épsége kerül veszélybe, hanem önbecsülése is. Ezek a tettek megkérdőjelezzik az egyén egyenlőséghez, magához a társadalomhoz való tartozásának jogát. Fontos, hogy ezeknél a bűncselekményeknél az áldozatokat valamilyen megváltozhatatlan tulajdonságuk miatt ér támadás, éppen ezért még védtelenebbnek érezhetik magukat. Az áldozatok sokszor attól félnek, hogy újra atrocitások áldozataivá válnak. Az ilyen esetek nem megfelelő kezelése könnyen az áldozatok másodlagos viktimizációjához vezethet. Ennek a cselekménytípusnak nagy hatása van arra a csoportra nézve is, amelyhez a megtámadott egyén tartozik. Ezen cselekmények áldozatai sokszor felcserélhetőek, mivel számtalan esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott – éppen megtámadott – csoport tagja. Éppen ezért ezen csoport tagjai érzelmileg szintén involválódnak, illetve attól félhetnek, hogy a jövőben ők maguk is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontjaivá válhatnak. Különösen igaz ez olyan csoportok esetében, amelyek hosszú idő óta ki vannak téve az előítéleteknek. Nem kell bizonygatni, hogy a zsidóság ezek közé a csoportok közé tartozik. Ezek a cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen esetek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve is súlyos következményekkel járhat. Egyrészt az elkövetőket vagy akár másokat is hasonló büntettek elkövetésére sarkallhat. Másrészt jelentősen csökkentheti a társadalmi kohéziós erejét. (Levin és McDevitt 1999, 92–93; OSCE/ODIHR 2009a, 19–21; OSCE/ODIHR 2009b, 17–18; Perry 2001, 10)

¹ Ezek részletes definícióját lásd a **Módszertan** részben.

Általánosságban elmondható, hogy kevesebb gyűlölet-cselekményt jelentenek, illetve dokumentálnak, amint amennyi valójában megtörténik. Az áldozatok sok esetben nem jelentik ezeket a rendőrségnek. Ennek több oka lehet. Egyrészt sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik ezeket az eseteket, akár a felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Az áldozatok közül sokan nem rendelkeznek azzal a jogismerettel, ami garantálja a védelmüket. Az áldozatok érezhetnek szégyent is vagy tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül. Az alulminősítés is sok esetben előfordul, vagyis a hivatalos szervek nem állapítják meg a gyűlölet motivációt. Éppen a civil szervezetek azok, akik segíthetnek ezen problémák orvoslásában. Különösen hasznos lehet az állami szervekkel – például rendőrséggel, ügyészséggel – való együttműködés.² A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy a hivatalos szervek figyelmét felhívják az országban elkövetett, gyűlöletmotiválta cselekményekre. Az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendek rajzolhatók fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra való terelésében, elláthatják az áldozatok védelmét, illetve más módokon segíthetik őket. Ezek a szervezetek közvetítőként is szolgálhatnak az áldozatok és a rendőrség között. (OSCE/ODIHR 2009b, 34–36)

²Jó példa erre a Community Security Trust (CST) és a londoni, illetve a manchesteri rendőrség együttműködése. (CST 2013)

MÓDSZERTAN

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. Ezeket az EBESZ a következőképpen definiálja³ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál⁴
- gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető-törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. A magyar büntetőjog kétféle gyűlölet-bűncselekményt nevesít: a közösség tagja elleni erőszak, valamint a közösség elleni uszítás büntettét. Az újonnan elfogadott Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény) az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekményekről szóló XXI. fejezetének 216., valamint a köznyugalom elleni bűncselekményekről szóló XXXII. fejezetének 332. paragrafusa foglalkozik ezekkel. A közösség tagja elleni erőszak büntette akkor állapítható meg, ha az elkövető a sértettet azért, mert az valamely védett csoporthoz tartozik bántalmazza, kényszeríti. Ezen kívül akkor is, ha riadalomkeltésre alkalmas kihívóan közösség-ellenes magatartást tanúsít. A büntett csak akkor valósul meg, ha ennek konkrét sértettje van. A közösség elleni uszítás leginkább gyűlölet-beszédet jelent, és a tényállás megállapításának feltétele, hogy azt nagy nyilvánosság előtt követik el. Az uszítás nem konkrét személy, hanem egy csoport ellen irányul. Fontos kiemelni, hogy más bűncselekmények is minősülhetnek úgy, hogy azokat rasszista indítékkal követték el. Ebben az esetben a bíróságnak súlyosabb ítéletet kell hoznia.⁵ (TASZ 2012, 3–4) Ezekon kívül a Btk. 333. paragrafusa a nemzeti-szocialista rendszer bünei tagadásának büntettéről szól. A 335. paragrafus pedig a különböző önkényuralmi jelképek (többek között horogkereszt, SS-jelvény, nyilaskereszt) terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát és közszemlére tételét tiltja.

³ A gyűlölet bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakraborti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, azonban a gyakorlati munkában nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

⁴ Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény. (OSCE/ODIHR 2009a, 24) Ennek általunk való kezeléséről lásd később.

⁵ A Btk. szó szerint nem tartalmazza a rasszista indítékot, de például az „aljas indok” minősítést kimeríti, ha valaki ilyen indítékkal követ el bűncselekményt.

A gyűlölet incidensek meghatározásának módjairól trendjeiről májusi jelentésünkben részletesen írtunk. Ezen kívül ott ismertettük a nemzetközi szakirodalom ezzel kapcsolatos megállapításait. Jelentésünkben olyan gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlölet-incidenseket mutatunk be, amelyek motivációja antiszemitizmus. Ilyen cselekménynek számít minden, ahol annak elkövetője, célpontja, módszere vagy üzenete erre utal. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos, hogy csak abban az esetben beszélhetünk antiszemita motivációról, ha kifejezetten a zsidósághoz való tartozás feltevése miatt választotta az elkövető az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő. A monitorozás során gyűlölet-cselekménynek tekintünk egyrészt mindent, ami a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába esik. Ezek lehetnek a büntetőtörvénykönyv által nevesített bűncselekmények (közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban más a büntetőtörvénykönyvben szereplő tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható. A gyűlölet-incidensek azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített⁶, indikátorok vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlölet-cselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Különösen fontosak számunkra az áldozatok bejelentései. Ha az áldozat nekünk nem tud vagy nem akar bejelentést tenni, akkor egy közvetítő bevonásával értesülhetünk az incidensről. Ilyen közvetítő lehet az áldozat hozzátartozója, ismerőse, az eset tanúja vagy egy másik civil szervezet. A bejelentések megkönnyítését szolgálja az Alapítvány – korábban említett – huszonnégy órás telefonos Forró Drótja. Ezen kívül lehetőség van online bejelentésre, amelynek során a bejelentő még inkább megőrizheti anonimitását.

Az Alapítvány deklarált célja, hogy kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel lehetséges, hogy az áldozat először hozzájuk fordul vagy egy szemtanú őket értesíti.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: a televízió, a rádió, valamint a sajtó nyomtatott, illetve internetes változata. A jelentés lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

Ezen médiumok monitorozását egyrészt fizetett szakemberek látják el professzionális sajtófigyelés keretei között, másrészt önkéntesek is folyamatosan figyelik a médiumokat és a kinyert információt továbbküldik a Brüsszel Intézet munkatársainak feldolgozására. Fontosnak tartjuk, hogy lehetőség szerint a média egy mind nagyobb szeletét folyamatos monitorozás alatt tarthassuk. Ez kiterjed nagyjából az összes fogható TV- és rádióadóra, az összes nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, illetve az interneten nem csupán a hírportálok, de a közösségi oldalak és a szélsőséges, uszító honlapok monitorozására is.

⁶ Ezeket a **Módszertan** részben mutatjuk be.

A monitorozás folyamata szisztematikusan, pontosan kidolgozott sztenderdek alapján történik.

A monitorozott gyűlölet-cselekmények közül vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyanok is, amelyeket rögzítünk, azonban a havi statisztikába nem számítjuk bele.⁷

Gyűlölet-események, amelyek beleszámítanak a statisztikába

- csak Magyarországon történt gyűlölet-események; függetlenül attól, hogy az áldozat magyar állampolgár-e
- minden cselekedet, esemény, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom vagy ahol a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény, épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társult további explicit antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])
- antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon, amelyeket jelentettek a Tett és Védelem Alapítványnak
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése egyes zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha azok túlmennek a politikai közlésen és hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, amelyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek

Gyűlölet-események, amelyek nem számítanak bele a statisztikába

- Magyarországhoz, magyarországi zsidósághoz kötődő antiszemita gyűlölet-cselekmények, amelyek valamiért nem tartoznak a statisztikába (például: nem Magyarországon történtek)
- gyűlölet kifejezések, amelyek honlapokon, kommentekben és online fórumokon rendszeresen megjelennek és nem érkezett róluk személyes bejelentés a Tett és Védelem Alapítványhoz

⁷ Ennek kialakításához felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Korábban említettük azokat az indikátorokat, amelyek segítségével valószínűsíthető, hogy az adott cselekedet elkövetésének motivációja előítélet volt. Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, a cselekmény helyszínére, időpontjára vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen milyen– akár büntetőjogi – következményei.

Az egyes cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeinek megragadása is. Az esetek tipizálását kétféle módon is elvégezzük. Az egyik kategória-rendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és holokauszttagadás.

A másik kategorizáláskor a *Nézzünk szembe a tényekkel!* ajánlása alapján hétféle cselekménytípust különböztetünk meg, amelyek a következők (CEJI 2012, 10–12):

- Emberölés: halált okozó személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
 - o személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
 - o fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - o tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek meghalhatnak
 - o bombák és levélbombák
 - o emberrablás
- Támadás
 - o személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
 - o az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
 - o emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is ide értve, amikor a dobás célt tévesztett
- Rongálás
 - o tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
 - o tulajdon meggyalázása
 - o gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet

-
- Fenyegetés
 - o egyértelmű vagy konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
 - o „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán megtévesztés volt
 - o zaklatás
 - o rágalmazás
 - Gyűlöletbeszéd
 - o nyilvános gyűlöletbeszéd
 - o virtuális gyűlölet
 - o sértő magatartás
 - o egynél több címzettnek elküldött sértő írás
 - o irodalom és zene
 - Diszkriminációs esetek

Fontosnak tartjuk a gyűlölet-cselekmények kontextusba helyezését is. Ezek a tettek ugyanis egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amiben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó. (Perry 2001, 8) A statikus adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.⁸ Az idősoros adatok elemzésekor pedig mindenképpen gondot fordítunk majd az események dinamikájának bemutatására.

⁸ Éppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) az Anti-Defamation League jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLET- CSELEKMÉNYEK – 2013. JÚNIUS

A Tett és Védelem Alapítvány monitoring tevékenysége során 2013 júniusában tizenegy anti-szemita gyűlölet-cselekményt azonosított. Ezek közül kettő számít támadásnak, a további kilenc esetet pedig a gyűlöletbeszéd kategóriájába soroltunk. A gyűlölet-bűncselekményeket típusok szerint, azon belül pedig időrendi sorrendben mutatjuk be. Az egyes csoportba tartozó eseteket más szempontok szerint is jellemezzük.

1. táblázat: Gyűlölet-cselekmények legfontosabb jellemzői, 2013. június (esetszámok)

ELKÖVETÉS HELYSZÍNE	
Főváros	7
Megyeszékhely	1
Egyéb város	1
Község	1
N/A	0
Nincsen konkrét helyszín	1
ELKÖVETÉS SZERVEZETTSÉGE	
Spontán	5
Szervezett	6
N/A	0
CSELEKMÉNY BÜNTETŐJOGI TÍPUSA	
Közösség elleni uszítás	8
Közösség tagja elleni erőszak	2
Holokausztagadás	1
Önkényuralmi jelképek használata	0
N/A	0
CSELEKMÉNY-TÍPUS	
Támadás	2
Gyűlöletbeszéd	9
N/A	0

TÁMADÁS

A cselekmények közül kettőt soroltunk ebbe a kategóriába. Mindkettő a fővárosban történt. Az egyik esetben a sértett könnyebben megsérült. A másikban nem történt személyi sérülés, de ez csak annak volt köszönhető, hogy a megtámadott férfi időben el tudott menekülni.

Zsidó férfit fenyegetett és bántalmazott támadója az 1-es villamoson

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Június 17-én többször életveszélyesen megfenyegetett és meg is támadott egyik utastársa egy 55 év körüli, jellegzetes öltözetű zsidó férfit. A támadó először azt kifogásolta, hogy zsidók igénybe merik venni a villamost, majd közelebb lépve életveszélyesen megfenyegette és megpróbálta felgyújtani áldozata szakállát. Az áldozatnak sikerült megvédenie magát és épségben elhagyni a villamost.

A Tett és Védelem Alapítvány felvette a kapcsolatot a megtámadott férfival, aki részletes leírást adott az esetről az Alapítványnak, de feljelentést nem kívánt tenni.

Megütöttek majd feljelentettek egy izraeli férfit Budapesten

Budapest, VII. kerület

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Egy, a VII. kerületben élő 35 éves izraeli férfinak egy szintén ott élő család tagjai többször megjegyzést tettek zsidóságára, sokszor nem engedték, hogy egy liftben utazzon velük. Mikor a férfi azt kérte a szomszédjában lakó családtól, hogy kicsit halkítsák le a zenét, rátámadtak. Belerúgtak a kutyájába és a családdal lakó felnőtt fiuk többször megütötte és a zsidóságát gyalázó kijelentésekkel illette a férfit. Később a szomszéd jelentette fel az izraeli férfit azzal, hogy rájuk támadt. A tanúvallomások az izraeli illetőségű, fotósként dolgozó férfi elbeszélést támasztják alá.

A Tett és Védelem Alapítvány jogsegély szolgálata felajánlotta segítségét a jogi eljárásban a bántalmazott izraeli férfinak.

GYŰLÖLETBESZÉD

A júniusban elkövetett gyűlölet-cselekmények közül kilenc esetében beszélhetünk gyűlöletbeszédéről. Hat esetben szervezett akcióról volt szó. Ezek közül négy közvetlenül kötődik a Jobbikhoz, egy pedig a párt korábbi tagjához. A cselekmények közül nyolc közösség elleni uszítás, egy pedig holokauszt-tagadás volt.

Hősök napja – megemlékezés a Waffen SS elesett tagjairól

Dég, Fejér megye

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

A Magyar Nemzeti Arcvonal idén június 1-jén tartotta meg szokásos megemlékezését Dégen, a Festetics-kastély kertjében álló német-magyar emlékműnél. A „Hősök Napján” a Waffen SS elesett tagjaira emlékeztek. A rendezvényen jelen voltak a Waffen SS még élő tagjai is. A rendőrség ugyan arra szólította fel a Nemzeti Arcvonal egyenruhás tagjait, hogy egyenruhában és alakzatban nem vonulhatnak fel, de ők ezt figyelmen kívül hagyva zavartalanul masíroztak a rendezvényen. A rendőrség nem avatkozott közbe.

A Tett és Védelem Alapítvány vizsgálja a rendezvénnyel kapcsolatban feltételezett jogsértések elleni fellépés lehetőségét.

Hősök napja – a Nemzeti Arcvonal egyenruhás felvonulása

Lezsídózta az ATV stábját egy szolgálatban lévő tűzoltó

Pest megye, 11-es főút

Forrás: ATV, MTI

Az ATV stábjá június 8-án az árvízi védekezés idején vágóképeket forgatott a 11-es főúton Leányfalu és Tahitótfalu között, amikor az út mentén várakozó tűzoltók egyike hangosan „Itt vannak a zsidók” megjegyzést tette. Később odaszólt a stábnak, hogy „Megyek leh...gyozom a zsidókat”.

A katasztrófavédelem vezetése elhatárolódik minden diszkriminatív és gyűlöletkeltésre okot adó kijelentéstől, és erre szólítja fel az állomány valamennyi tagját – közölte az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF). Az OKF közleményében azt írta: sajnálattal értesültek arról a hírről, amely szerint az árvíz elleni küzdelemben részt vevő tűzoltók egyike „vallási hovatartozással kapcsolatos kijelentéssel illette” az egyik médium televíziós stábját.

Holokauszt-tagadással vádolta meg Gaudi-Nagy Tamást Steiner Pál

Budapest, Parlament

Forrás: MTI

Az Országgyűlés alkotmányügyi bizottságának június 10-i ülésén az MSZP képviselői határozati javaslatot kezdeményeztek, amely arra kéri fel az oktatási minisztert, hogy dolgozzon ki ajánlást, hogy valamennyi a közoktatásban tanuló meglátogathassa az Auschwitz-Birkenau haláltábor helyén létrehozott emlékhelyet és múzeumot. A vitában Gaudi-Nagy Tamás azt mondta: a Jobbik nem támogatja az indítvány, mert mint mondta „vannak kritikák azzal kapcsolatban, hogy a történelmi emlékhely kialakítása mennyire felel meg a valóságnak”.

Gaudi-Nagy a Parlamentben már májusban is arról beszélt, hogy kérdéses, hogy az emlékhely kialakítása megfelel-e a valós történelmi tényeknek. Erre reagálva Rogán Antal, a Fidesz frakcióvezetője akkor közleményben közölte, senkinek nincs joga megkérdőjelezni a holokauszt tényét.

Jobbik: homoszexuális vagy zsidó lobbinak engedelmeskedik a kormány?

Budapest

Forrás: MTI

A Jobbik álláspontját ismertette Novák Előd június 13-i sajtótájékoztatóján Alföldi Róberttel kapcsolatban tette fel a kérdést, hogy „most épp homoszexuális vagy zsidó lobbizás az, aminek engedelmeskedik a kormányzat”? Úgy vélte továbbá, hogy amikor „különösen a Zsidó Világkongresszus kapcsán rendkívül elszaporodtak azok a jelenségek, hogy a különböző zsidó szervezetek szólnak bele a magyar politikába vagy kultúrába, akkor beszélni kell erről.” A Jobbik szerint a zsidó szervezetek magyar belügyekbe való beavatkozása nemzetbiztonsági kockázattal jár.

Holokauszt-tagadó kijelentést tett Lenhardt Balázs a Parlamentben – a Tett és Védelem Alapítvány feljelentést tett

Budapest, Parlament

Forrás: Stop.hu

Holokauszt-tagadó kijelentést tett Lenhardt Balázs, volt jobbikos, jelenleg független országgyűlési képviselő a Parlamentben. Lenhardt az Országgyűlés június 17-i ülésnapján felszólalásában a vézskorszak túlélőit „ügynevezett holokausztáldozatok”-nak nevezte.

Lenhardt Balázs ezen kifejezés használatával megvalósította a nemzetiszocialista rendszer által elkövetett népirtás tényének jelentéktelen színben történő feltüntetését, ezért a Tett és Védelem Alapítvány büntetőfeljelentést terjesztett elő az Ügyészségen a képviselővel szemben.

Ismét a kettős állampolgárságú képviselők iránt érdeklődött a Jobbik

Budapest, Parlament

Forrás: MTI

A Jobbik országgyűlési képviselője, Mirkóczki Ádám a Parlament június 17-i ülésnapján az országgyűlési képviselők kettős vagy többes állampolgárságának ügyében kérdezte a miniszterelnököt. Az adat véleménye szerint fontosabb a vagyonynyilatkozatnál. Orbán Viktor válaszában elmondta, hogy nem látja akadályát annak, hogy a parlamenti képviselők önkéntesen nyilatkozzanak állampolgárságukról, de szerinte ez parlamenti ügy, amit a képviselőknek egymással kell megbeszélniük.

A kérdés nem először hangzik el a Parlamentben: Gyöngyösi Márton jobbikos országgyűlési képviselő 2012 novemberében javasolta annak felmérését, hogy hány olyan zsidó származású ember van magyar országgyűlésben és a magyar kormányban, aki bizonyos nemzetbiztonsági kockázatot jelent.

Országgyűlési anticionista csoport létrehozását kezdeményezte a Jobbik – végül meghátráltak

Budapest

Forrás: MTI

Június 19-ére sajtótájékoztatót hívott össze Novák Előd és Hegedűs Lórántné, a Jobbik országgyűlési képviselői, hogy bejelentsék a Magyar Országgyűlés Anticionista Csoportjának megalakulását. Kövér László házelnök már a bejelentés megjelenésekor kijelentette: nem engedélyezi, hogy anticionista vagy más „ehhez hasonló provokatív, Magyarország nemzeti érdekeit sértő egyéb képviselői csoportosulás” alakuljon. A sajtótájékoztatón végül bejelentették, nem állt szándékukban anticionista csoport létrehozása, csupán tesztelni akarták a szólásszabadság határait.

Hazaárulók – Zsidesz – Fidesz feliratú molinót lógattak a debreceni Közgyűlés ülésén

Debrecen, Hajdú-Bihar megye

Forrás: Dehir

Vélhetően a Jobbik áll a debreceni városi közgyűlésen június 27-i ülésén történtek mögött. Egy „Hazaárulók – Zsidesz – Fidesz” feliratú molinót lógattak le a karzatról. Az elkövetők között volt Sándor Lajos, az Új Magyar Gárda Hajdú-Bihar megyei főkapitánya is. Bár a Jobbik frakció jelen lévő két tagja nem beszélt a tiltakozásról, a cél valószínűleg a Jobbik június 21-i parlamenti demonstrációjának lemásolása volt. Kósa Lajos polgármester és a jelenlévő képviselők nem reagáltak az akcióra.

Molinó a debreceni városi közgyűlésen

Holokauszt-vicc egy váci iskolaújságban

Vác, Pest megye

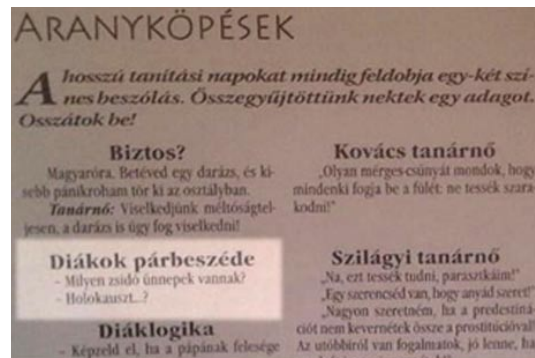
Forrás: Hír24

A váci Boronkay György Műszaki Középiskola és Gimnázium iskolaújságjában az „Aranyköpések” rovatában a következő volt olvasható:

„Diákok párbeszéde:

Milyen zsidó ünnepek vannak?

Holokauszt...”

A Boronkay György Műszaki Középiskola és Gimnázium újsága

Az igazgató a Tett és Védelem Alapítvány megkeresésére azt válaszolta, hogy az iskolaújság nem a Holokauszton kívánt élcelődni, hanem a rovat funkciója, hogy a diákok tudatlanságát igyekezzék humorosan kijavítani. Elmondta, hogy az iskolában nincs antiszemitaizmus, nemrég járt náluk Vágó István, holokauszt túlélő édesanyjával, hogy a holokauszt borzalmairól meséljen a tanulóknak, illetve Ilan Mor Izrael állam magyarországi nagykövete is elismerően nyilatkozott iskolájukról.

TOVÁBBI ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány monitoring tevékenysége során 2013 júniusában két olyan antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, amelyek nem képezik részét a statisztikának. Az egyik cselekményről ugyan júniusban adott hírt az egyik roma hírportál, azonban a cselekmény pontos időpontja nem megállapítható. Másrészt olyan, közösségi oldalon lévő adatlapon megtalálható információról van szó, amelyről közvetlenül a Tett és Védelem Alapítványhoz nem érkezett bejelentés. A másik cselekményt pedig az országhatáron kívül követték el.

Náci-karlendítés a Dohány utcai zsinagóga előtt

Budapest, Dohány utcai zsinagóga

Forrás: C-press

Gy. Zsuzsanna és ismeretlen társa magyar zászlót tartva kezükben náci karlendítés közben fotóztatták magukat a Dohány utcai zsinagógánál. A képeket egy közösségi oldalon található adatlapján publikálta, melyet később egy roma közösségi honlap állított pellengérré annak rasszista és gyűlöletkeltő tartalmai miatt.

Gy. Zsuzsanna (jobbra) és társa a zsinagógánál

Gy. Zsuzsanna (balra) náci-karlendítése a Dohány zsinagóga előtt

Gy. Zsuzsanna szerepel egy, az interneten terjedő videón is, ahol egy, a budapesti meleg büszkeség napjáról hazainduló felvonulót ütleget, majd azt hazudja a rendőröknek, hogy a felvonuló kezdte a verekedést. Ebben az ügyben már eljárás folyik ellene.

Hangosan zsidózott és a padlóra köpött egy szegedi férfi a szabadkai zsinagógában

Szabadka, Szerbia

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

R. Dezső, egy szegedi utazási iroda munkatársa egy magyar turistacsoporttal érkezett a szabadkai zsinagógához. Ingyen szeretett volna bejutni, miután az ügyeletes ezt a kérését megtagadta, hangosan a zsidók szidalmazásába kezdett és a padlóra köpött. Az utazási iroda későbbi levelében azt írta, munkatársuk a hőség miatt ideges lehetett és a zsinagóga munkatársai félreérthették a helyzetet. Az esetet a zsinagóga biztonsági kamerája rögzítette.

A biztonsági kamera felvétele, a háttérben R. Dezső

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

Balog Zoltán fogadta a Raoul Wallenberg Egyesület elnökét

Budapest

Forrás: MTI

Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere június 3-án hivatalában fogadta Orosz Ferencet, a Raoul Wallenberg Egyesület elnökét, akit április 28-án bántalmaztak egy sportmérkőzésen. Orosz Ferenc akkori elmondása szerint a Puskás Ferenc Stadionban az FTC-Videoton meccsen szurkolt családjával, ahol többen Mussolinit éltető szólásokat, valamint „Sieg Heil”-t kiabáltak. Egy idő után rájuk szólt, hogy hagyják abba, ekkor megfenyegették, és „zsidó kommunistának” nevezték. A mérkőzés végén távozóban két férfi az útjába állt, majd egyikük azt mondta, „csak azért is Sieg Heil”, majd a másik megütötte és eltörte az orrcsontját. A Tett és Védelem Alapítvány felajánlotta Orosz Ferencnek a jogi segítséget és támogatást az eljárás során.

A miniszterrel történt megbeszélésen Orosz Ferenc átadta a sportért is felelős miniszternek azokat a javaslatokat, amelyeket a sporteseményeken történő rasszista megnyilvánulások visszaszorítása érdekében dolgoztak ki.

A Budapesti Nyomozó Ügyészség vádiratot nyújtott be Csatáry László ellen

Budapest

Forrás: MTI

2013. június 4-én az amerikai bíróság jogsegély iránti kérelme alapján tanúként hallgatták volna meg Csatáry Lászlót, azonban a kihallgatáson Csatáry egészségi állapotára tekintettel nem jelent meg. 2010-ben holokausztúlélők és hozzátartozóik keresetet nyújtottak be Washingtonban a magyar állammal, illetve a MÁV-val és a Rail Cargo Hungariával (a MÁV Cargo jogutódjával) szemben, azzal a váddal, hogy a második világháború idején együttműködtek a nációkkal a zsidók kiirtásában. A mostani tárgyaláson rövid tanácskozást követően a felperesek és az alperesek megállapodtak, hogy az eljárás jelen szakaszában eltekintenek Csatáry László személyes meghallgatástól, ehelyett inkább egy újabb jogsegély keretében indítványozzák majd az ellene indult büntetőeljárás nyomozati iratainak beszerzését.

Ugyanezen a napon a Budapesti Nyomozó Ügyészség háborús bűntett miatt vádiratot nyújtott be a Csatáry László ellen indított bűnügyben a Fővárosi Törvényszékhez. Mivel az ügy kiemelt jelentőségűnek minősül, a bíróságnak három hónapon belül meg kell tartani az első tárgyalást.

ELŐZMÉNYEK

Csatáry László 1997-ben, az ellene indított kitoloncolási eljárást megelőzve, távozott Kanadából, ahol 1955-ben kapott állampolgárságot. A kanadai hatóságok azért határozták el kitoloncolását, mert kiderült: a magyar férfi annak idején hamis adatok révén jutott kanadai állampolgársághoz.

2011 szeptemberében, Efraim Zuroffnak, a Simon Wiesenthal Központ vezetőjének feljelentése alapján rendelt el nyomozást háborús bűntett elkövetésének gyanúja miatt Csatáry László ügyében a Budapesti Nyomozó Ügyészség. A vádak szerint 1944 tavaszán Kassán rendőrparancsnokként kulcsszerepet játszott több mint 15 ezer zsidó ember Auschwitzba deportálásában. Csatáryt 1948-ban távollétében a kassai járási népbíróság háborús bűntettért már halálra ítélte.

Csatáryt gyanúsítottként először 2012. július 18-án hallgatták ki; őrizetbe vették és bevonták az útlevelét. Bűnösségét ekkor, ahogyan minden későbbi esetben is tagadta. Ekkor az ügyészség kezdeményezésére 30 napra elrendelték Csatáry László házi őrizetbe helyezését, amit azóta több ízben meghosszabbítottak. Csatáryt abban a hónapban még egyszer, novemberben harmadszor is kihallgatták.

A magyar hatóságok még 2011 szeptemberében kértek jogsegélyt Szlovákiából, amelynek keretében a szlovákiai illetékes hatóságok folyamatos kapcsolatban vannak a magyar hatóságokkal. Az ügy kirobbanása óta többször merült fel Csatáry Szlovákiának való kiadatásának kérdése. 2012. július 24-én a Szlovákiai Zsidó Hitközségek Központi Szövetsége (ÚZZNO) bejelentette: indítványozni fogja, hogy az erre illetékes szlovák szervek kérvényezzék Magyarországtól Csatáry László Szlovákiába való kiadatását. Július 30-án Tomáš Borec szlovák igazságügy-miniszter mondta el: azt szeretné, ha a gyűjtőtábor volt parancsnoka elleni eljárást Szlovákiában folytatnák le. 2013. március 28-án a kassai kerületi bíróság életfogytiglan tartó szabadságvesztésre változtatta a kassai járási népbíróság által 1948-ban Csatáry Lászlóra kimondott halálos ítéletet. E módosítással az ítélet a jelenlegi szlovák jogrend szerint végrehajthatóvá vált, s annak kézbesítését követően nemzetközi elfogatóparancsot lehet kiadni. Csatáry László a döntés ellen panaszt emelt, amelyet a szlovák Legfelsőbb Bíróság április 24-én elutasított. A panasz elutasítása után a kassai kerületi bíróság jogosult arra, hogy határozzon az életfogytiglan tartó szabadságvesztés végrehajtásának módjáról. Az erről szóló döntés várhatóan július 18-án születik meg.

Pröhle Gergely amerikai kollégájával való találkozón megerősítette a kormány elkötelezettségét az antiszemitizmus elleni küzdelemben

Budapest

Forrás: MTI

Pröhle Gergely, a Külügyminisztérium helyettes államtitkára június 5-én fogadta amerikai kollégáját, Thomas Meliát, és a találkozón többek között kijelentette, hogy a magyar kormány következetesen a zéró tolerancia elvét követi az antiszemitizmus minden megnyilvánulásával szemben.

Előzetesbe került a kaposvári zsidó temető egyik megrongálója

Kaposvár, Somogy megye

Forrás: Kapospont

Tavaly két férfi rongálta meg a Kaposvári Zsidó Hitközség kezelése alatt álló izraelita temető síremlékeit. Mivel az elsődendő vádlott a tárgyalásra a szabályszerű idézés ellenére sem jelent meg, június 12-én a Kaposvári Járásbíróság elrendelte előzetes letartóztatását.

A Tormay Cecile ügy legújabb fejleményei

Budapest

Forrás: MTI

Mint arról májusi jelentésünkben is beszámoltunk, május 29-én arról döntött a Fővárosi Közgyűlés, hogy a II. kerületben egy eddig névtelen közterület Tormay Cecile, közismerten antiszemita írónevét veszi fel. A Mazsihisz és más zsidó szervezetek a következő napon jelezték megdöbbenésüket és Tarlós Istvánt a döntés visszavonására kérték. Ugyanezen a napon a főpolgármester az elnevezés újratárgyalását és a Magyar Tudományos Akadémiától állásfoglalás kérését kezdeményezte. Május 31-én a Jobbik ugyanakkor arra szólította fel a budapesti városvezetést, hogy „ne engedjen a hisztériakeltő, értelmetlen követeléseknek”.

A fővárosi közgyűlés június 12-i ülésén elfogadták, hogy a közterületi elnevezésről kikérik az MTA állásfoglalását, és annak ismeretében módosulhat a korábbi határozat. A testület ugyanakkor elutasította mind a Jobbik, mind az MSZP módosító javaslatát. A Jobbik azt indítványozta, hogy tárgyalják meg a Herzl Tivadarról elnevezett VII. kerületi közterületi elnevezést is, és erről is kérjenek akadémiai állásfoglalást. Az MSZP visszavonni javasolta a Tormay Cécile köz elnevezését, továbbá azt, hogy ezentúl csak akadémiai állásfoglalás ismeretében lehessen közterületet elnevezni.

A főpolgármester június 13-án visszautasította, hogy az ő kezdeményezésére neveztek el közt Tormay Cecile-ről. Ugyanezen a napon Kerényi Imre, miniszterelnöki megbízott közölte, hogy ő volt a javaslattevő; álláspontja szerint a politikai és a művészi tevékenységet el kell választani egymástól.

Elutasították a kaposvári köztisztviselő ellen közösség elleni izgatás gyanúja miatt tett feljelentést

Kaposvár, Somogy megye

Forrás: Sonline

A Kaposvár és környéke Pénzügyi Végrehajtási Társulásban dolgozó köztisztviselő a Facebook közösségi portálon osztotta meg több nemzetiségi és nemzeti közösséget, köztük a zsidókat is érintő rasszista nézeteit. Lampertth Mónika az MSZP országgyűlési képviselője állampolgári bejelentés alapján jelentette föl közösség elleni izgatás gyanúja miatt, amit azonban a Somogy Megyei Rendőr-főkapitányság június 13-án elutasított.

A Jobbik II. Nemzeti Juniálisa ellen tüntettek Sopronban

Sopron, Győr-Moson-Sopron megye

Forrás: NOL

Az MSZP kezdeményezésére június 16-án a demokratikus ellenzék pártjai és más civil-szervezetek tiltakozást tartottak a Jobbik II. Soproni Nemzeti Juniálisa ellen. A juniálisra meghívták előadónak Gyöngyösi Mártont, a Jobbiknak azt a képviselőjét, aki hírhedt felszólalásában kezdeményezte: írják össze hány olyan zsidó származású tagja van a kormánynak és a parlamentnek, akik „nemzetbiztonsági kockázatot jelentenek”. A soproni Pap réten álló Holokauszt-emlékműnél tartott demonstráción többek között elhangzott: „ne legyenek olyan rendezvények Magyarországon, melyekre a zsidógyűlölet a belépő”.

Felfüggesztették Lenhardt Balázs mentelmi jogát

Budapest, Parlament

Forrás: MTI

Lenhardt Balázs, független, korábban jobbikos országgyűlési képviselő 2012 decemberében tartott cionizmusellenes demonstráción beszédet mondott, majd meggyújtott egy izraeli zászlót és lyukat égetett a közepébe. A Tett és Védelem Alapítvány a képviselő ellen közösség elleni izgatás vádjával tett feljelentést. Ennek következményeként a legfőbb ügyész garázdaság büntetének gyanúja miatt kezdeményezte mentelmi jogának felfüggesztését, amelyet a parlament június 17-én döntő többséggel megszavazott. Lenhardt a plenáris ülésen azt mondta, hogy szerinte a zászlóégetés a világon mindenütt belefér a politikai tiltakozás kinyilvánításába

Lenhardt Balázs zászlóégetése foto: Index

Ebben a hónapban kétszer is megbüntették Novák Elődöt, a Jobbik országgyűlési képviselőjét

Budapest, Parlament

Forrás: MTI

Miután Novák Elődöt, a Jobbik országgyűlési képviselőjét a szocionista szó használatáért május 27-én 50 ezer forintra büntették, egy hét elteltével június 3-án ismét megbírságotlák, ezúttal 70 ezer forintra, mert cionista biznisszektának nevezte a Hit Gyűleketetét. Facebook-oldalára írt bejegyzésében a képviselő kifejtette, hogy ez a Jobbik frakciójának „hivatalos”, sokszor kifejtett álláspontja.

Június 17-én a parlament ismét pénzbírságot szabott ki Novák Elődre. Ezúttal havi bruttó 394 ezer forintos tiszteletdíjának harmadára, 131 ezer forintra büntették a kulturális és sajtóbizottság ülésén tett kijelentései miatt. Novák Előd Bánó Andrászt cionista ATV-s műsorvezetőnek nevezte, majd ismét használta a szocionista kifejezést. Így egy hónap leforgása alatt több mint 250 ezer forint bírságot róttak ki a jobbikos országgyűlési képviselőre.

Az Alkotmánybíróság döntése szerint nem alaptörvény-ellenes a nemzetiszocialista és kommunista rendszerek bűneinek tagadásáról szóló tényállás

Budapest

Forrás: MTI

Az Alkotmánybíróság (Ab) június 18-i döntése szerint nem alaptörvény-ellenes a nemzetiszocialista és a kommunista rendszerek bűneinek nyilvános tagadását tiltó büntető törvénykönyvi tényállás. Bár az Ab döntésére a Biszku-perrel kapcsolatban került sor, azonban a jogszabály a nemzetiszocialista rendszer bűneit is tartalmazza. Az Ab indoklása szerint a nemzetiszocializmus és a kommunizmus bűneinek tagadása sérti mind az áldozatok, mind pedig a velük közösséget vállaló, a demokratikus értékek mellett elkötelezett állampolgárok méltóságát. A jogállamiság legfontosabb értékei mellett társadalmi elkötelezettség megóvása mint alkotmányos cél is indokolja a demokratikus eszme megkérdőjelezésére alkalmas megnyilvánulások elleni fellépést. A támadott rendelkezés a köznyugalmat is védi, hiszen a szóban forgó bűnök nyilvános tagadása arra is alkalmas lehet, hogy közfelháborodást keltve, másokat megbotránkoztatva olyan indulatot gerjessen, amely a köznyugalom megzavarásához vezethet. Az Ab megállapította, hogy mindezeknek az alkotmányos értékeknek és céloknak az összessége ebben az esetben a véleménynyilvánítás szabadságának még a büntetőjogi korlátozását is szükségessé és arányos mértékűvé teszi. Az Ab kifejtette, hogy a vizsgált bűncselekmény tárgyát nem csupán azok a tettek képezik, amelyek a nemzetközi jog és a belső nemzeti jog szerint a népirtás, illetve az emberiség elleni cselekmények törvényi tényállását kimerítik. Ide tartozik minden további, a népirtáshoz és az emberiség elleni cselekményhez fogható súlyú, általános történelmi evidenciaként elfogadott, a nemzetiszocialista és a kommunista diktatúrák alatt véghezvitt rémtett is.

Bayer Zsolt cikke antiszemita, döntött a Kúria

Budapest

Forrás: NOL

Bayer Zsolt két éve publikált egy cikket, ahol Daniel Cohn-Bendit-et és Schiffer Andrást bűzlő végtermékként aposztrofálta, és azon sajnálkozott, hogy a zsidóságot nem sikerült az orgoványi erdőben teljesen kiirtani. Feldmájer Péter, a Mazsihisz akkori elnöke ezt, egy a Klub Rádióban elhangzott interjúban antiszemita uszításnak nevezte. A publicista válaszul beperelte Feldmájert és a Klub Rádiót jó hírnevének megsértéséért. Az első fokú bíróság elutasította a publicista keresetét, azonban a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla helyt adott a keresetnek. Végül a Kúria június 26-i döntésével megsemmisítette a másodfokú bírósági ítéletet, és jogerőre emelte a Bayer keresetét elutasító elsőfokú döntést. Ítéletében megállapította, hogy a Bayer cikkében leírtakat olvasva logikusan és jogszerűen alakítható és mondható ki a cikk tartalmára vonatkozatható antiszemita minősítés.

HÍREK, VÉLEMÉNYEK A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

Amerikai zsidó vezető méltatta a magyar miniszterelnök antiszemitizmussal szembeni zéró toleranciáját

Los Angeles, Amerikai Egyesült Államok

Forrás: MTI

Andrew Friedman, a Bais Naftoli nevű ortodox zsidó kongregáció magyar származású világi elnöke a szervezet június 2-án megtartott ünnepi rendezvényén szólalt fel. A vezető méltatta Orbán Viktor miniszterelnöknek az antiszemitizmussal kapcsolatban meghirdetett zérótolerancia politikáját.

Magyarországi antiszemitizmusról cikkezett a Huffington Post

Amerikai Egyesült Államok

Forrás: MTI

Az amerikai online-újság Magyarországról szóló cikkében a szabadsággal való leszámolásról, illetve arról írt, hogy a kormány a szavazatmaximálás érdekében sokszor kijátssza a nacionalista kártyát és alkalmi szövetségeket köt a szélsőjossal.

Az amerikai külügyminisztérium szerint a magyar kormánynak többet kellene tenni az antiszemitizmus ellen

Washington, Amerikai Egyesült Államok

Forrás: MTI

Ahogy májusi jelentésünkben beszámoltunk róla a Zsidó Világkongresszus után több amerikai zsidó szervezet, köztük a Zsidó Világkongresszus levében fordult John F. Kerry, amerikai külügyminiszterhez, hogy a nagymértékű magyarországi antiszemitizmus miatt az intolerancia és a diszkrimináció kérdését tartsa napirenden a magyar-amerikai kapcsolatokban. Ira Forman, az amerikai külügyminisztérium antiszemitizmus-ügyi különmegbízottja június 25-én válaszevelet intézett az amerikai zsidó szervezetekhez, amelyben kifejtette, hogy a magyar kormánynak többet kellene tennie az antiszemitizmus ellen.

Mint írta: „Orbán Viktor miniszterelnök határozottan elítélte az antiszemitizmust a Zsidó Világkongresszus múlt hónapi budapesti tanácskozásán. Miközben bejelentése felbátorított bennünket, úgy gondoljuk, hogy a kormánynak többet kellene tennie a Jobbik ellenzéki párt uszító retorikája ellen”. A Tett és Védelem Alapítvány kuratóriumába delegált különböző zsidó irányzatokat képviselő szervezetek vezetői szintén levélben fordultak az amerikai külügyminiszterhez és a zsidó szervezetekhez azt kérve, hogy a jövőben aktívabb kapcsolatot tartsanak a hazai zsidósággal és konstruktív javaslataikat és kezdeményezéseiket a lokális tapasztalatok alapján tegyék meg. Az Alapítvány szerint, a gyűlölet felszámolásában csak az aktív és konstruktív párbeszéd jelentheti a továbblépést – a minél szélesebb párbeszéd útja.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A Kategória rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Ssz.	Dátum	Esemény	Kategória
1	július 1.	Hősök napja: megemlékezés a Waffen SS elesett tagjairól	gyűlöletcselekmény: gyűlöletbeszéd
2	július 2.	Amerikai zsidó vezető méltatta Orbán antiszemitizmussal szembeni zéró toleranciáját	a magyarországi antiszemitizmusról
3	július 3.	Novák Előd parlamenti büntetése	hivatalos és civil reakciók
4	július 3.	Balog Zoltán fogadta a Raoul Wallenberg Egyesület elnökét	hivatalos és civil reakciók
5	július 4.	A Budapesti Nyomozó Ügyészség vádiratot nyújtott be Csatáry László ellen	hivatalos és civil reakciók
6	július 5.	Pröhle-Melia találkozó: a kormány következetesen a zéró tolerancia elvét követi az antiszemitizmus minden megnyilvánulásával kapcsolatban	hivatalos és civil reakciók
7	július 7.	Huffington Post Magyarországról	a magyarországi antiszemitizmusról
8	július 8.	Lezsidózta az ATV stábját egy tűzoltó	gyűlöletcselekmény: gyűlöletbeszéd
9	július 10.	Holokauszt-tagadással vádolta meg Gaudi-Nagy Tamást Steiner Pál	gyűlöletcselekmény: gyűlöletbeszéd
10	július 12.	Előzetesen a kaposvári zsidó temető rongálója	hivatalos és civil reakciók
11	július 12–13.	A Tormay Cecile köz ügyének legújabb fejleményei	hivatalos és civil reakciók
12	július 13.	Jobbik: homoszexuális vagy zsidó lobbinak engedelmeskedik a kormány?	gyűlöletcselekmény: gyűlöletbeszéd
13	július 13.	Közösség elleni izgatás vádjának elutasítása egy kaposvári köztisztviselő ügyében	hivatalos és civil reakciók
14	július 16.	Tiltakozás Sopronban a Jobbik II. Soproni Nemzeti Juniálisa ellen	hivatalos és civil reakciók
15	július 17.	Lenhardt Balázs holokauszt-tagadó kijelentést tett a Parlamentben	gyűlöletcselekmény: gyűlöletbeszéd
16	július 17.	Felfüggesztették Lenhardt Balázs mentelmi jogát	hivatalos és civil reakciók
17	július 17.	Novák Előd újabb parlamenti büntetése	hivatalos és civil reakciók
18	július 17.	Ismét a kettős állampolgárságú képviselők iránt érdeklődött a Jobbik	gyűlöletcselekmény: gyűlöletbeszéd

Sz.	Dátum	Esemény	Kategória
19	július 17.	Bántalmaztak egy zsidó férfit Budapesten	gyűlöletcselekmény: támadás
20	július 18.	Anticionista csoport létrehozását jelentette be a Jobbik – később meghátráltak	gyűlöletcselekmény: gyűlöletbeszéd
21	július 18.	Alkotmánybírósági döntés: nem alaptörvény-ellenes a nemzetiszocialista és kommunista rendszerek bűneinek tagadásáról szóló tényállás	hivatalos és civil reakciók
22	július 22.	Zsidózás és köpködés a szabadkai zsinagógában	gyűlöletcselekmény (statisztikán kívül)
23	július 22.	Megütöttek egy izraeli férfit Budapesten	gyűlöletcselekmény: támadás
24	július 25.	Amerikai külügyminisztérium: a magyar kormánynak többet kellene tenni az antiszemitizmus ellen	a magyarországi antiszemitizmusról
25	július 26.	Döntött a Kúria: Bayer Zsolt cikke antiszemita	hivatalos és civil reakciók
26	július 27.	Hazaáruló Zsidesz-Fidesz felirat a debreceni közgyűlés ülésén	gyűlöletcselekmény: gyűlöletbeszéd
27	–	Holokauszt vicc egy iskolaújtságban	gyűlöletcselekmény: gyűlöletbeszéd
28	–	Náci karlendítés a Dohány utcai zsinagóga előtt	gyűlöletcselekmény (statisztikán kívül)

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Alapítvány zsidó szervezetek civil kezdeményezése, amely a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus érte, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

BEJELENTÉSEKET AZ ALÁBBI LEHETŐSÉGEK BÁRMELYIKÉN
FOGAD AZ ALAPÍTVÁNY:

FORRÓDRÓT

(+36 1) **51 00 000**

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és facebook oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtsük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

ADOMÁNYÁT AZ ALÁBBI BANKSZÁMLASZÁMON JUTTATHATJA
EL AZ ALAPÍTVÁNYHOZ:

13597539-12302010-00057157

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY ELÉRHETŐSÉGEI:

Cím: 1052 Budapest. Semmelweis utca 19.

Tel: +36 1 267 57 54

<http://www.tev.hu>

info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)

Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 *Audit of Anti-Semitic Incidents*.

CEJI, 2012. *Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához.* Facing Facts! projekt.

Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. *Hate Crime. Impact, Causes and Responses*. London: Sage Publications.

Community Security Trust (CST). 2013. *Antisemitic Incidents Report 2012*.

Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hate crimes In *Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict*. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.

OSCE/ODIHR. 2009a. *Hate Crime Laws. A Practical Guide*. Varsó: OSCE/ODIHR.

OSCE/ODIHR. 2009b. *Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region*. Varsó: OSCE/ODIHR.

Perry, Barbara. 2001. *In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes*. New York: Routledge.

Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. *Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány*. Budapest: TASZ.

IMPRESSZUM

-
- ★ ★ ★
- Kiadó: Brüsszel Intézet Nonprofit Kft.
Szalai Kálmán ügyvezető igazgató
- Szerző: Dr. Barna Ildikó szociológus, *az ELTE TÁTK Társadalomkutatások Módszertana tanszék adjunktusa,*
- Szerkesztők: Palotai Borbála szociológus
Dr. Fekete István László ügyvéd, *a Tett és Védelem Alapítvány jogi képviselője*
Dr. Bodó Kristóf ügyvéd, *a Tett és Védelem Alapítvány és a Brüsszel Intézet jogi képviselője*
Csillik Dávid kutató, *a Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoportjának vezetője*
Gulyás Luca kommunikációs tanácsadó
Dr. Szegő Krisztina jogász
Lajkó Benjamin médiaelemző
Bethlenfalvy Bálint, szakfordító
- Támogatás: Bodnár Dániel filozófus, *a Tett és Védelem Alapítvány Kuratórium Elnöke*
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr Kovács András szociológusnak, a CEU tanárának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a forrás pontos megjelölésével.

2013. Budapest

BRÜSSZEL INTÉZET

Brüsszel Intézet Nonprofit Kft.
Cím: 1052 Budapest. Semmelweis utca 19.
Tel: +36 1 267 57 54
info@brusszelintezet.hu